

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 22. rožnika 1888.

List 25.

Don Bosko.

Opis njegovega življenja in delovanja.

(Dalje.)

XV. *Kako se uči v Boskovih zavodih. — Don Bosko prvi vzgojitelj našega stoletja.*

Pomoč od zgoraj tedaj — in serčna ljubezen, katero je gojil Bosko do mladine: to dvoje je storilo, da smemo imenovati Boska prvega vzgojitelja sedanje dobe, najberž vsega sedanjega stoletja. Tudi drugi možje so imeli serce do mladosti, imeli od Boga lep a redek dar, da lahko vzgojajo mladino, — a kje je učitelj, ki bi štel toliko učencev kakor Bosko? Kje je učitelj, ki bi žertvoval vse, kar ima — za svoje otroke? „Veliko je učiteljev — a malo očetov,“ pravi sv. pismo. Bosko ni bil samo oče — bil je ob enem mati, kakor govori slavni škof Dupanloup vsem odgojiteljem: „Bodite očetje! A to še ni zadosti: Bodite matere! Treba, da ste kakor mati fovens filios suos. Potrebno je ljubiti otroke, in jim skazovati, da jih človek ljubi — in ne samo s tem, da se ogiblremo vsake preostrosti in neprevidne strogosti, ki krade otroku dobro voljo, ampak tudi s tem, da mu hočemo vse storiti, kar le moremo; da nas veseli, da smo z njimi skupaj. Zato je treba matere. Mati ne loči se od njega nikdar, ne zapusti ga nikoli.“

Videli smo zdaj, kakova načela je imel Bosko o vzgoji. Po svojih tovariših je skerbel, da so se ta načela zverševala. Poglejmo še, kaka hišna pravila so veljala po Boskovih sirotiščih.

Vstane se ob 5ih. Čez pol ure — jutranja molitev, sv. maša, rožni venec, litanije. Potem zajutrek. Po zajuterku se gojenci molče razidejo v delavnice. Med delom vlada mirna tišina. Govorjenje in smejanje ni dovoljeno. Vsaka pijača prepovedana. Opoldne: kosilo in zopet molitev. Do dveh je prost čas, med katerim se dečki igrajo ali pa vadijo v godbi in petji. Potem zopet delo do večera — do 7. ure. Na to večerja in molitev pred kako podobo MB. Prične se dan s petjem in s petjem se konča.

Na prvi pogled nam je jasno, da v Boskovih oratorijih vedó dobro ceniti stari prëgovor: delaj in moli. Molitev je ono blažilno olje, ki lajša gojencem delo, in privabljuje blagoslov z nebes.

Po vsem tem pa tudi vemo, kakošen je razloček med Boskovimi delavnicami — in delavnicami po mestnih tovarnah: tu molitev — tam kletvina! In kakošen je sad? V Boskove zavode prihajajo anarhisti — in odhajajo pošteni obertniki; v (mnoge) druge tovarne prihajajo pošteni ljudje — pa odhajajo anarhisti!

Nauk od vsega tega pa je ta: ali more še kdo tajiti, da more socialno vprašanje rešiti edino le sveta katoliška Cerkev? Enkrat je to vprašanje že rešila — v prvih časih kerščanstva; tudi zdaj ga še lahko reši — glejte Don Boska!

Drugič. Kakošna naj bo šola? Staro, a še vedno novo vprašanje! Evo vam — zopet Don-Boska! Vrav-najte jo po kopitu, kakoršno je urezal Bosko, prvi pedagog našega stoletja — on je dokaz „ad oculos“ — za versko šolo!

XVI. *Don Bosko in minister Ratazzi.*

Izverstna Boskova vzgojna metoda je bila splošno pripoznana. V več zavodih so posneli svoja hišna pravila po onih, kakoršna so veljala v Boskovih oratorijih. Če se zahteva od šole, da izreja dobre državljane (kakoršen namen ima modërna šola), se je to gotovo spolnovalo v Boskovi, na verski podlagi osnovani šoli. Celó v višjih krogih so morali priterditi, da Bosko silno koristno deluje za človeško družbo. Sam minister Ratazzi se je jel zanimati za njega. Pogovori, ktere je imel Bosko z Ratazzijem, so bili za vse podjetje posebno pomenljivi. Razun tega je Bosko ravno temu ministru, kakor merodajni osebi, jasno pokazal, kako je treba učiti. Dogodba v naslednjem odstavku kaže, kako je znal Bosko v dejanji zverševati svoja načela. Vidi se, da je bilo njegovo vzgojeslovje res nekaj posebnega.

Bilo je neko nedeljo mesca aprila l. 1854. Maša je končana, orglje so potihnile... Bosko se prikaže na prižnici, da spregovori nekoliko besedi zbrani mladini. Po Laškem je na več krajih navada, da poslušavci potlej poprašujejo govornika, ako ne razumejo kake reči. Tudi Boskovi gojenci so imeli to pravico, da so se obračali do svojega učitelja, kedar je njim bilo kaj nejasno.

Komaj začne Bosko govoriti, ko neutegoma stopi v cerkev visoka imenitna oseba. Nihče je ne pozná — ne Bosko in ne učenci. Vsede se v klop in pazljivo posluša govor.

Razlagal je govornik, kako je cesar Trajan na krivičen način pregnal papeža Klemena. Dokončá Bosko svoje besede, kar vstane eden zunanjih gojencev in vpraša: „Če je cesar Trajan krivično ravnal, da je pregnal papeža Klemena iz Rima, ali ne ravná tudi naša vlada krivično, ker je obsodila in prepodila škofa Fransonija?“ — Vprašanje je bilo nepričakovano. Bosko je bil v zadregi — odgovoriti je bilo treba. Ali zavednosti ni zgubil, marveč takoj je mirno rekel: „Ni sicer tu kraj, da bi govorili o postopanju vlade proti našemu škofu, ali v teku časa se je pogostokrat dogodilo, da so neprijatelji sv. Cerkve preganjali papeže in škofe, ne pomislivši, da je celo zidovje v nevarnosti, če se spodnje stebrovje podere.“

Dečki s petjem dokončajo sv. opravilo. Bosko zapusti Cerkev. Tudi oni nepoznani človek vstane in gre. Videč Boska na dvorišči, stopi k njemu. Bosko ga zapraša, kdo je, in odgovori: „Jaz sem Ratazzi.“ — „Ratazzi? oni veliki Ratazzi, kateri je bil pred nekolikimi dnevi predsednik in sedaj kraljevi minister? — „Da, oni Ratazzi sem jaz.“ — O, potem me čakajo škerbci, na rokah in temnica.“ — „A zakaj, prosim vas?“ — „Ker je vaša prevzvišenost slišala, kaj smo govorili o cerkvenih naših razmerah in o našem škofu.“ — Temu se ne dá nič ugovarjati. Vprašanje dečkovo je bilo več ali manj primérno; kar se vas tiče, ste se dobro izrezali. Noben minister vam ne more ničesa očitati. Sicer imajo pa mali in veliki pravico, da javno povedó svoje menenje. Kakor ministra vstavne vlade me lahko presoja vsak prosti državlján, in tudi vi Bosko. Mislim pa tudi, da bi se pod mojim ministerstvom mileje postopalo zoper Fransonija, dasiravno mi ni po mislih.“ — „Če je stvar taka, potem me veselí, da me še ne zaprete v mišnico in privoščíte še nekaj svežega zraka valdoškega.“

Razgovor med Boskom in Ratazzijem, tem znanim sovražnikom sv. Cerkve, je trajal celo uro. Ratazzi vprašal je mnogo — o namenu Boskovih zavodov, o njegovi vzgoji i. t. d. Boskovi določni odgovori so mu bili po godu. Odsihdob je bil Ratazzi veden zagovornik Salezijancem, dokler je opravljal ministersko službo, in še pozneje.

Pri prvem tem razgovoru razlagal je Bosko na drobno svojo vzgojno metodo, rekoč, da je treba vsak nered pri gojencih preprečiti, ne da bi se mnogo kaznovalo. Pripoveduje mu, koliko moč pri odgoji imajo sredstva, ktera podaja sv. vera; govori o katekizmu: o dolžnostih naših — do Boga — do bližnjega; o veliki potrebi, da gojenci ljubijo čednost, a sovražijo pregreho. Ob koncu reče: „Učitelj ne sme svojega učenca nikdar zgubiti spred očí. Paziti se mora na-nje v šoli in v delavnici. In slednjič, s pripomočki, ktere narekuje pamet in ljubezen, treba jih je priversti tako daleč, da se varujejo zla; a ne samo radi naravnega nagona, ampak zavoljo tega, ker njim to zapovedujeti vest in sveta vera.“

Minister na-to odgovori: „Vidi se, da s tako odgojo se že dá kaj opraviti pri poštenih ljudéh; ali kako spačene ljudi dovesti na pravo pot? — Gotovo tudi vi ne žanjete vedno tacega sadú, kakoršnega si želite?“

„Prevzvišeni! jako se motite. Od sto otrók, ki pridejo v oratorij; sem prepričan, da mi jih bode devetdeset na veselje. Kar se ostalih tiče, moram se sicer od njih ločiti, ali vendar, če so le nekoliko časa v zavodu, se že toliko poboljšajo, da se ne pogreznejo več v hudobije. Kaj redko se zgodi, da moram odpustiti kacega človeka, ki bi se ne dal nikakor ukrotiti in popraviti. V oratorij, kterega sam jaz opravník, dovedo nam včasih mladiče, ki so radi svoje razposajenosti

prava nadloga svojim starišem; čez nekoliko tednov niso več taki. Volkovi se spremené v jagnjeta.“

„Škoda, da se ne dá ta metoda vvesti v jetnišnice; da se red vzderžava, treba je nam na stotine paznikov, in poleg tega so jetniki še zmeraj hudobnejši,“ meni minister.

„Ali kaj ovira vlado, da ne bi mogla vvesti tega vzgojnega sostava v kaznilnice? Ni treba družega, kakor da se odmeri kerščanskemu nauku in duhovnim vajam ono mesto, kakoršno zaslužijo. Pustite, da duhovniki občujejo z onimi nesrečneži, da njim bodo govorili na serce besede mirú in ljubezni; — videli bote, da tako podučevanje nikakor ne bode zastoj. V kratkem času vaši pazniki ne bodo imeli nobenega posla, ali vsaj tacega ne, kakor do zdaj; vi pa doživite veselje, da se vaši jetniki povernejo nazaj v svet kakor poštenjaki, s kterimi ne bote imeli več sitnosti. Drugač pa trosite denar, ostrite kazni in postavljate paznike: pa vse to ne pomaga nič. Nadzirajte jih kolikor hočete, hudodelci se bodo znali odtegniti vašemu nadzorstvu in ostali bodo taki kakor prej — malomarneži!“

Tako je razvijal Bosko svoje nazore. Ratazziju je bilo vse to, kar je govoril Bosko, prav všeč, in obljubil je, da hoče odsi mal vvesti nov red v kaznilnice. Toda pozabil je na dano besedo. Najberže ni imel poguma, da bi Boskova — sicer krasna, a tedanji čas nenavadna — načela stopal javno pred svetom.

Čez leto dni pa se je Ratazzi lahko osebno prepričal, kako čudni vspehi se dado doseči po Boskovi metodi — tudi v jetnišnicah.

V Torinu bila je kaznilnica od l. 1845 pod vpravo notranjega ministerstva. V nji je bilo do 300 mladih ljudi. Nekteri njih bili so „krokarji,“ ktere so stariši spodili od sebe; drugi ali niso niti starišev poznali, ali pa so imeli stariše malovredne — zaperte po ječah. Po noči so bili razdeljeni pojedini po sobicah, po dnevu so delali skupaj na polju. Največje pazljivosti je bilo treba, da so vsaj večje neredne preprečili. Znatno boljše je postalo v hiši, ko se je kaznilnica izročila v oskerb družbi sv. Petra. Bosko je staloval blizu tamkaj. Zato je pogosto zahajal k jetnikom, ter jih podučeval v kerščanskem nauku.

Leta 1855 je vodil Bosko v kaznilnici duhovne vaje. Njegovi goreči govori so razvneli serca onih, ki še niso bili popolnoma ostrupljeni, in Gospod je blagoslovil njegovo delo. Konečno prejmejo vsi jetniki z veliko pobožnostjo ss. zakramente. Bilo jih je 300. To je tako ganilo Boska, da mu šine v glavo čudna misel, da bi izprosil jetnikom prost dan, da bi se smeli zunaj v naravi nekoliko oddahniti.

Prederzne se k kaznilničnemu vodju in reče: „Nekaj vas prosim. Zapovejte, da se jutri ječam odpró vsa vrata, in dovolite mi, da mlade kaznjence védem do kraljevske vile, imenovane Stupinigi, na sprehod — za plačilo, ker so bili tako pridni in vstrajni med duhovnimi vajami.“

Vodja ni berž s perva razumel, kaj Bosko govori. Nazadnje reče: „Ne vem, sem vas prav razumel, ali ne?“ Ali brez zamere, moj oče, se vam li meša, ka-li?!

„Ne, prijatelj — meša se mi ue. To sem jaz dobro premislil, in prosim vas, nikar mi ne odbite te prošnje!“

„Kaj ste si domislili? To je vseskozi nemogoče. Dovoliti bi smel samo minister notranjih zadév, pa ne bode dovolil, ker je preneumno.“

„Če je temu tako, potem grem k ministru; bomo videli.“

Vodja strese z rameni in odpusti Boska k Ratazziju. Sprejet je prav prijazno. Minister mirno posluša Boskov nasvet, a konečno stermé zakliče: „Kar vi želite, to je nemogoče!“

„Nikakor ne; to je popolnoma mogoče, in prav nič nevarno. Spolnite mi prošnjo. Mladenci so zdaj dobro razpoloženi; prepričan, da bodo slušali na vsako svojo besedo in da ne bodo nič slabega storili.“

Minister pomisli: „Da, hočem vam dovoliti. Sprehod kaznjencem ne bode škodoval; ali jaz vam dam petdeset konjikov, ki vas bodo v primerni daljavi brez vojaške obleke spremljevali, da za slučaj sile takoj uporneže primejo in privedejo nazaj v kaznilnico.“

Ratazzi je mislil tem potom vzderžati red in ob enem dopolniti Boskovo željo.

Pa Bosko smehljuje se odgovori: „Ni jeden se ne bode vpiral, gospod minister! Jaz prevzamem vso odgovornost na-se. Kedar se ti nesrečneži malo ogrejejo na solnci in okrepe život s hladno sapo, vse pripeljem nazaj v temnico; vso odgovornost prevzamem na-se!“

Nekaj dni potem koraka tristo kaznjencev skozi mestna vrata — na čelu njim: Don Bosko. Se vé, da je Bosko prej ta dan imel do njih primeren nagovor, in vsi so morali obljubiti, da noče nobeden ubežati. Najkrepkejši so se zarotili, da mu hočejo dobro posvetiti onemu, ki bi nameraval prelomiti obljubo. Bili so mož-beseda. Kedar so se naigrali in naveselili, povernili so se nazaj v kaznilnico. Niti eden ni ubežal.

Bosko gre takoj k Ratazziju. Dopové mu natanko, kako se je izveršil sprehod.

Minister reče: Priznavam, da vi aposteljni božji imate tajno, moralno moč, ki je večja od vsake materialne sile, katera je nam na razpolaganje; vi zamorete zapovedovati sercu in pretresti vest človeku; a mi — mi tega ne moremo. To polje je edino vaše!“

Te besede zaslužijo, da jih premišljujemo — besede govornice od državnika, ki je bil načeloma nasprotnik sv. kat. Cerkvi. (Dalje nasl.)

Iz dijaškega življenja.

(Konec.)

Gospodu katehetu se Peter smili. Pokličejo ga nekega dne malo pred počitnicami k sebi ter mu nekako takole govore: „Škoda za vas, — poznam vas, da ste zmožni učiti se. Iz pervega konca prišli ste na zadnji. Kaj je temu vzrok, to mi tudi ni popolnoma neznan. Sicer sem od vas spovedne listke redno prejemal, svetujem pa vam kot vaš naj boljši prijatelj edino pomoč za vas, ki vas more rešiti tole: Poišite si dobrega spovednika. Ko ste se prav po pravilih za spoved pripravili, prosite ga, da pred njim dolgo spoved opravite, in da naj vam pri tem pomaga. Se vé, da morate vi sami spoznati poprej, da ta pot, po kateri zdaj hodite, vas mora pripeljati v časni in večni pogin. Brez dobro opravljene spovedi se ni še nihče rešil in poboljšal; toraj se tudi vi ne bodete. To je edino zdravilo, pa tudi gotov pomoček, da iz nereda pridete v pravi red. Dobro bi bilo morebiti, ako se preselite na kako drugo gimnazijo in tam začnete iz novega redno življenje. Tako pa, kakor zdaj delate, ne pridete nikamor.“

Tako so govorili gospod katehet. Peter se jim zahvali in odide domov, domov na počitnice; a letos z dvojko. Očetu se bo izgovoril, da še lahko popravi, da bo še vse popravil; ali počitnice so mu pokvarjene. Doma so že nekoliko vedeli od slabega Petrovega na-

predka, zato ga nič prav veseli niso; še mati se tako pusto deržé, vidi se jim na obrazu, da jim Petrovo slabo vedenje razjeda serce. Oče pa celo nič govoriti nečejo z njim. Pojdi delat, brez dela noben človek živeti ne more, toraj tudi ti ne, to je edina beseda iz očetovih ust za Petra. Peter gre včasih kaj delat, pa vidi se mu, da le prisiljen dela; sicer je pa tudi tako neroden, da se drugi komaj smeja zderžé. Malo manj išče zabave; vendar še uide v družino, kedar more skrivaj; tudi malo bolj se letos s knjigami pečá, kot drugekrati o počitnicah.

Žalostne počitnice potekajo; Peter se nekoliko osôpe, ker ima nekaj upanja, da bo tega žalostnega položaja enkrat konec. Oh! da bi bil Peter poslušal in vbogal glas svojega gospoda kateheta; to je bil glas angelja, dobrega varha, ko so mu svetovali, naj opravi dobro spoved. Ko bi bil Peter to storil, tudi on, kakor vsi drugi, ki dobro svojo spoved opravijo, bi bil dobil novo moč, da bi se bil v bran postavil svojim razvadam. Zvedel bi bil, da prave zadovoljnosti ne dajo lepo pisani spisi kot kača strupena ne, in tudi ne družba, ktera se je nesrečnemu Petru priljubila; temveč le dobra vest. Le neke trenutke naj bi se bil premagal, da spoved opravi, pa bilo vse dobro; bil bi novo moč dobil in vse bi bilo šlo po gladki poti.

Ali Peter ni šel k spovedi ves čas počitnic. Rajši je žalostno životaril in greh v sercu nosil, kakor da bi bil vsaj s tem utolažil sebe in nekoliko razveselil svoje žalostne starše. Tudi jim nič ni povedal, kaj so mu gospod katehet pri odhodu na počitnice rekli. Ves čas se ni vedelo, ali pojde še v mesto, ali ne. Ko se počitnice komu bližajo, začnejo mati prigovarjati očetu, da naj ga še pošljejo v šolo. Oče sami vidijo, da Peter delal ne bo, pošljejo ga še v šolo bolj zavoljo tega, da se ga znebé, kot pa z veseljem upanjem. Peter spravevanje dobro prestopi in stopi v višji razred. Od začetka se še nekaj uči in odgovarja; ali kmalo ga premaga zopet stara navada; oj zakaj ni vbogal Peter svojega dobrega kateheta! Kmalo ga dobi eden pa drugi profesor nepripravljenega. Stara pesem, konferenčno opominjevanje, se z novega začne. Med letom mu še oče umerjô. Ko leto mine, se Peter spričala prestraši, ker zagleda v njem dve dvojki. Nadejal se je le ene; zdaj ste pa dve. Peter potoži svojemu tovaršu to nadlogo, ali ta mu odverne: „Peter bodi vesel, da še tretje ni.“ To je bilo sicer za Petra hudo; ali vendar zaslužno; saj se je ves čas rajši pogovarjal od drugih reči, kot od učenja in šolskih nalog. Da je Peter spriden, se ni še moglo reči; da je pa nereden, to je bilo vendar vsakemu znano. Tudi pri Petru vresničil se je pregovor: stara navada železna srajca. Peter ni šel več v šolo; mati vdova niso mogli vsemu kaj; začel se je potikati; dela se ni poprijel nobenega. Zašel je v družbo, kjer so denar ponarejali. Gosposka ga zasači in obsodi ga za več lét v hudo ječo. Dobil je na svetu zaslužno kazen, ječe ni prestal, ampak je tam umerl. Upajmo, da se je v ječi večkrat spomnil gospod katehetovih besedi, in da se ga je Bog usmilił.

Ljuba mladina: Začetek modrosti je strah Božji. Večno resnično sv. pismo to pravi. Boj se Boga, spominjaj se ga na vsih svojih potih, in tako najdeš življenje srečen pot, pa dosežeš tudi svoj namen, za ktere ga si vstvarjena, večno zveličanje. Mnogo mladencev po posvetni učenosti hrepení; pa če pri tem pravo luč, sv. vero zgubi, bi vendar mnogo bolje bilo, da bi nikoli čez mestni šolski prag stopil ne bil.

Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? te vpraša zopet sv. pismo. Posvetna modrost brez Boga v sercu vendar za dlako bolja ni,

kakor naravna prikazen na nebu, ki kmalo tako zgine, kakor se je prikazala. Svet preide in njegovo poželenje; kdor stori voljo Božjo, ta ostane vekomaj; to te uči sv. pismo. Gajgarjev Peter je nesrečen postal, ker se je neredu vdal, nesrečen je ostal, ker reda ni iskal v Bogu po nasvetu katehetovem Red naj bo ena glavnih tvojih skerbí. Če se v mladosti reda navadiš, prijeten in lahek ti bo ves čas tvojeja življenja; brez reda še živeti ne boš mogel. Če se ga pa v mladosti ne privadiš, težko ti bo pozneje se ga priučiti. Česar se Janezek nauči, tega Janez ne opusti; ravno to ti kaže žalostna zgodovina Gajgarjevega Petra.

O določeni uri tudi na počitnicah vstajaj, prvo mesto naj vedno dobi molitev; potem hodi, če ti je le mogoče, k sv. maši. Nič ne dé, če ti je pot v cerkev daljša; greš nekoliko med poljem in travniki. Gotovo te veseli lepa rast, in Božji darovi. Slišal bodeš tudi enega ali drugega ptička popevati. To in dober, svež zjutranji zrak ti bo gotovo prijetna zabava, ktere mestni prebivalci nimajo vselej. Zraven milosti, katerih se pri sv. maši vdeležiš, daješ še drugim lep izgled.

Domov prišedšega čakal te bo že zajutrik. Še enkrat bolje ti bo teknil v zavesti, da nisi lenobno polegal, kakor nekaj Gajgarjev Peter, ampak si bil pri sv. maši. Veselo se boš potlej kakega dela, kar ravno delaš, lahko poprijel, ali pa boš kaj čital; leno posedati samo zato ne boš hotel, da se gerde in pregrešne lenobe ne navadiš. Ako tako delaš, ti Božji blagoslov, na ktereja je nazadnje vendar le vse zastavljene, izostal ne bo. Odšel boš žalostni osodi Gajgarjevega Petra.

Prijatelj mladine.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Z Notranjskega. 17. junija. (*Romanje na Tersatu.*)

Ravno danes-teden, o tej uri, ko sem zdaj prejel za pero, zbirali so se po notranjskih postajah romarji, da pohité tje na Tersat in počasté nebeško Kraljico. Reči moram: od kar smo pozdravljali brate Čehe, na naših postajah nismo videli toliko občinstva. Vdeležba je bila v resnici obilna. Vstopilo je na postaji na Rakeku romarjev 305, na postaji logaški 143, ne gledé na druge župljane, ki so prišli pozdravit romarski vlak.

Ne pripovedujem, kaka je bila vožnja; in ne, kak je bil sprejem; in ne omenjam posameznosti, ki so se veršile v prijetni cerkvi na Tersatu; — le toliko rečem; veličasten je bil sprevod skozi Reko, od kolodvora do romarske cerkve. Samim Rečanom bilo je navdušeno petje, ki je prihajalo iz vnetih in gorečih src, nenavadna prikazen. Spremljali so romarje prav do stopnjic — do vznožja hriba; v čast njim bodi povedano: vedli so se dostojno.

Tista noč pa, ki smo jo preživeli na Tersatu, priča je bila, da je naše ljudstvo véрно in pobožno. Neprenehoma so odmevale po cerkvi vesele Marijine pesmi, razlivajoče serčne misli in čutila slovenskih romarjev v krilo Marijino.

Prejemši sa. zakramente, klečali so prav z detinsko vdanostjo pred čudodelno podobo. In če je bilo kje še kako merzlo serce, gotovo ga je ostajal izverstni govor č. g. Smrekarja. Videč, kako Bog časti Marijo, moral je vsak romar, bodisi čverst možak, ali pobožna ženica, s solzami v očéh poklekniti pred altar in klicati: Češćena si Marija!

Veselo je serce vtripalo in se širilo, ko smo stopili prej ta večer na sveto mesto; od žalosti kerčilo se

je serce, ko smo opoludne v pondeljek jemali slovo od cerkve in Matere Božje na Tersatu. Le priserčna pesem pevcev slovenskih in romaric slovenskih pesem, ki se je tako ginjaivo in milo glasila:

Za vse bom prosila,
Oj, z Bogom! preljubi!

Ta pesem bila je nam v tolažbo, ko smo zadnjikrat pokleknili pred Marijinim altarjem.

Pevajoč zapustili smo dom, pevajoč vernili smo se domov. V resnici prijetno je bilo, ko se na vlaku verstila pesem za pesmijo, vzlasti na postajah, kjer privabilo petje celo množico poslušalcev. In še poznej, ko so nekteri romarji pozno v noč zapustili vlak in se vračali nazaj k svojim domačim, kipele so proti zvezdam gorke pesmi, ki so naznanjale Mariji v nebesih, da še častimo na zemlji nebeško Kraljico.

In kaj vam je ostalo od tega romanja spominkov saboj nismo mnogo prinesli, ker nismo jih mogli dobiti. Ali en spomin prinesli smo saboj, ki je še več vreden, kakor papirnate podobice: spomin na tersatsko Mater Božjo. Pred njenim altarjem so se na novo vnela naša serca — in tersatski romarji vračali so se domu s sercem, napolnjenim z naj blažjimi čutili Matere Božje. — Ljudje bili so lačni in žejni, a bili so veseli. Marsiktereja sem slišal: da, prijetno je bilo, še bi hotel iti — ni mi žal teh denarjev!

Kaj je ljudi tako navdušilo? Moč sa. zakramentov, lepe pridige v cerkvi, in veselo petje. Če se priredi še kedaj tako romanje, gotovo ne bode brez koristi. Pa nikar ne pozabimo petja!

S Krasa. H. b. J. K. (*Birmovanje.*) Milgsp. vladika teržaško-koperske škofije Dr. Janez Nep. Glavina so delili zakrament sv. birne prve dni rožnika v kraški tomajski dekaniji. Ves čas bilo je krasno spomladansko vreme, od kar so se pripeljali na Kras — v saboto 2. junija do torka 5. rožnika, ko so po divačko-herpeljski železnici v Terst se povrnili.

Primerno se je začelo birmovanje v župni cerkvi (romarski) Matere Božje na Repentabru; saj je Marija vedno bila in bo „začetek našega veselja.“ Tudi je posebno sabotni dan Kraljici nebeški posvečen. Na kamnitem griču, od koder je krasni razgled okoli po Krasu in na jadransko morje in frijulsko planjavo, je bil vsajen pred cerkvenim stolpom velikanski „mlaj.“ ki je segal še nekaj metrov više nad verhovnim križem na stolpu. Saj je pisano: „Kakor ceder na Libanu sem povikšana, in kakor cipresa na sionski gori. Kakor palma v Kadesu sem visoko zrastla.“ (Eccl. 24, 17. 18.)

Na razvalinah starega gradú, čigar ostanki se še zdaj vidijo, je vzrastla cerkvice M. B. na Repnem tabru. Kedaj pervikrat, se ne vé določno, da si je vdolbeno na manjših vratih v taborskem zidišču: „Leta 911 je bil Tabor zidan.“ Se vé, ta slovenski napis je iz novejšega časa. Po najdbah iz predzgodovinske dobe, poganskem grobišču, brončeni sulici, sekiri in drugih znamenjih, sklepati je, da je tu bivalo starodavno selišče. Pozneje je bil gradič oglejskih patrijarhov. Znabiti nekaj časa v oblasti vitezev templarjev, kakor kaže templarski križ vzdolben na voglu zadi za cerkvijo. Prišel je potem v roke „devinskim“ gospodom, kakor kaže gerb nad sedaj zazidanim nekaj glavnim vhodom v Tabor. Patriarh Oglejski Ulrik I. (l. 1085—1121), pred opat Št. Galskega samostana na Švajcarskem, je mnogo plemičev pozval iz Nemškega in jim podelil za vžitek (fevd) svoje od nemškega cesarja Henrika IV. mu poterjene gradove in posestva. Devinski gospodov so omenjeni l. 1139 in so gospodovali po Krasu do l. 1399. Za njimi so prišli v Devin (Duino grofi Walsee od leta 1399—1472. Na drugem (južnem) voglu zadi za cerkvijo

na Repentabru je vzdolben gerb grofov Walsee. Pod devinsko gosposko je spadala večina Krasa do najnovjših časov, ko so se kmetje odkupili. V duhovskem oziru pa je omeniti, da Repentabor ni imel lastnega tu bivačnega dušnega pastirja. Iz poldrugo uro oddaljenega Tomaja so morali hoditi župnik in kaplani ob določenih dnevih maševat, posebno ob godovih M. Božje. L. 1750 se je stara cerkva v večo, kakor je sedaj, prezidala in kmalo potem so dobili Repenci prvega kaplana v osebi domačina Tomajca Jožefa Škerlja (Scherl) l. 1765. Leta 1856 pa je kapelanija Repentabor bila povišana v faro ali župnijo. Pervi župnik je bil tudi Tomajec č. g. Frančišk Černe, sedaj kanonik teržaškega kaptelja. Velik shod je na Repentabru vsako leto 15. avgusta na veliko Gospojnico, ker je cerkev posvečena Vnebovzetju M. B., in naslednjega dne, 16. avgusta, sv. Rok, ki je zraven M. B. glavni patron tukajšnji.

Milgsp. škof so jako zadovoljni, pohvalivši ljudstvo, da skerbí za lepoto hiše Božje, poslovali se od Tabra v saboto popoldne ob 5ih ter se odpeljali v Tomaj. Ni mi treba omenjati, da povsod na cestah pri vaséh so bili slavoloki postavljeni s primernimi napisi in z banderco (zastavami) okrašeni. V Tomaji je bilo posebno veliko slovenskih trobojnic, a v sredi na večem slavoloku in tudi visoko na cerkvenem stolpu je vihrala črnorumená cesarska zastava. Kraševci smo Slovenci, pa smo tudi vsigdar zvesti državljani avstrijski.

Najstarejša teržaška župnija na Krasu je Tomaj. Milgsp. vladika Ivan so že kot vrednik škofijskega lista: „Curia episcopalis“ pod škofom Jernejem l. 1886 popisali zgodovino te župnije, kolikor je mogoče jo sestaviti iz ohranjenih spomenikov. Tomajska župna cerkev sv. apost. Petru in Pavlu posvečena se dviguje ponosno na prijaznem griču, kjer je bil kedaj Tabor, kakor mati v sredi svojih hčerá, t. j. podružnih cerkev, ki jo kakor venec obdajajo. Desetere podružnice so:

1. Stara cerkev M. B. v „Britofu“ (pokopališče) v Tomaju, kjer je bila do leta 1640 župna cerkev.
2. Cerkev sv. Notburge d. v Krepljah iz l. 1740.
3. Sv. Jurija v Dutovljah iz l. 1450. Ima lastnega duhovnika.
4. Sv. Mihaela arhang. v Skopem, iz leta 1741. Tu je kapelanija sedaj brez duhovna.
5. Sv. Elija preroka v Koprivi, iz l. 1802. Ima svojega duhovna.
6. Sv. Neže d. m. v Krajni vasi (pod Skopo), iz l. 1823.
7. Sv. Lovrenca v Kazljah, iz l. 1634. Ima svojega kapelana.
8. Sv. Justa m. v Utovljah, iz l. 1632, brez duhovna.
9. Sv. Antona op. v Šepuljah pri sv. Križu, iz l. 1471 (pod Tomaj).
10. Sv. Križ v vasi istega imena še pred l. 1450 (pod Tomaj). (Konec nasl.)

Bosna. (*Deško semenišče v Travniku.*) Na očitni gimnaziji v Travniku prične se s prihodnjim šolskim letom (1. sept.) sedmi razred. Tudi letos se sprejme na novo 12 mladenčev, kateri bodo z vsem oskerbljevani brez plače. Pogoje so te-le:

Mladenči morajo biti rojeni Bošnjaki ali Hercegovci, nravni in vseskozi zdravi, dobrih duhovnih zmožnosti in toliko podučeni, da morejo dostati sprejemno poskušnjo; znati morajo namreč pravilno brati, pisati,

številiti, imeti nekoliko slovniško znanje in biti podučeni v katekizmu. Tudi morajo imeti voljo posvetiti se duhovskemu stanu, k čemur je potrebno dovoljenje staršev ali oskerbnikov.

Prošnje se pošiljajo do čast. gimnazijstva v Travnik, najkasneje do 10. avgusta t. l. Priložen mora biti kerstni list, spričalo zadnjega razreda ljudske šole, ubožni list s poterdilom gosp. župnika, da je mladenec vreden, da želi biti duhoven itd.; spričalo, da je zdrav.

Sinovi premožnih staršev sprejemajo se tudi nad omenjeno število za plačo, kakor se pogodijo z ravnateljstvom. Ravnateljstvo je vedno pripravljeno odgovoriti na vprašanja o semenišču, gimnaziji itd. To ima nekoliko bolj obširno „Vrhbosna“; podpisan je „Josip, nadbiškop i metropolita.“

Iz Prage se piše „Slovcu,“ da je 27. maja v Žitomiru na Ruskem 15 Čehov iz vasi Olšausky prestopilo k pravoslavni veri. Škoda, da ni povedano, iz ktere vere so prestopili k razkolstvu? Pa naj si že bode, kakor je; gotovo je to, da odkar so „mladi“ začeli narodnost v prvo versto staviti, jim je sploh za vero malo mar in na svojo dušo in na večnost še le takrat začno misliti, kadar se malo več dá pomagati. Posebej pa naj so nesrečni odpadi opomin društvenikom bratovščine ss. Cirila in Metoda, da naj bi se gorečnost te molitve bolj goreče vnela, ker od nekaj časa je začelo nekako tiho biti v tem oziru.

Vidi se, koliko opravi molitev Leona XIII po mnogih krajih; tudi molitev naše bratovščine ne bo zgubljena, — le bolj goreče naj se v novo vname.

Razgled po svetu.

Laško. Tako imenovana laška vlada je s tim proslavila petdesetletnico Leona XIII, da mu je poslala v dar okove za italijansko katoliško duhovstvo. To je. nov kazni zakonik, v katerem postopa zoper katoliške duhovne tako, kakor ne Turk in ne Kitajec. S tim so framasoni pokazali, da še abecede tega ne poznájo, kar se imenuje spodobnost in olika. Vesoljni svét časti Leona XIII in skuša se mu spoštovanje svoje skazovati: ti brezobzirni ljudje pa, ki so z lažnjivim izgovorom edine Italije poprej Cerkev in papeža oplenili, pa zda, na vse žive dni hočejo v ječi trinožiti katoliškega duhovna, kateri bi le malo čerhnil zoper njih rop in besedico rekli za neodjeuljive pravice sv. Cerkve in njenega poglavarja.

S tim so se laški framasoni pred vsim svetom prav razodeli in pokazali za to, kar so v resnici, in smé se zanašati, da omenjeni zakonik je kamen, ki bo na rogovilstvo samo padel in ga bode zdrobil.

Predno so omenjene postave prišle na svitlo, so piemonški in ligurski škofje pojasnili njihovo goropadnost in so protestovali zoper taiste; pa zastoj, kajti rogovilstvo zoper Cerkev je svoje počenjanje hotlo dognati na verhunc! Škofje dokazujejo, da členki, ki jih predloženi zakonik obsega zoper duhovstvo, niso pravični, nimajo pravice za obstanek. Očitno mnenje jih skoz in skoz ne zahtéva. Pogrešajo se dopisi gospósk, ki bi dokazali, da italijansko duhovstvo zlorabi svojo službo; pogrešajo se v ta namen pritožbe srenjskih odborov; pogrešajo se zuemirovanja od strani duhovstva. Ni dosti samo terditi, da duhovstvo dela zlorabe, to se mora tudi viditi, če so res zlorabe; to pa ni dokazano. Italijansko duhovstvo živi v miru z narodom, narod

živí v miru z duhovstvom. Nepokoj v deželi in krivice delajo frajmavrarji, ne pa duhovni.

Dalje je očitna reč, da členki, ki méríjo na duhovstvo, vlečejo protislovje v postavodajstvo. Sej svečniki so kakor drugi državljani oklicani za enake pred postavo: novi členki o zlorabi duhovstva pa sami podirajo to ravnopravnost. Ne da bi se duhovni djali pod občno postavo, temuč delajo z njimi čisto izjemno postavo. Duhovnom je uzeta svoboda vestí, svoboda politiška in državljanska, ktero drugi državljani imajo. Po teh krivičnih členkih se svečenstvu pogosto šteje v hudobijo, kar drugim državljanom ni ne prestopok in ne hudobija, torej ne kaznjivo.

To so dokazali italijanski škofje in živo prigovarjali poslancem, da naj se usmilijo svoje domovine Italije, ktera je že dosti terta in terpinčena, in naj zaveržejo členke nove postave, ki so proti duhovstvu, ki žalijo vero in toraj tudi narodu ne bojo prizanesli. Škofje pripominjajo, da s to novo postavo se ne namerja družega kakor duhovstvo strašiti, terorizovati, mu roke zvezati in tako rimsko prašanje udušiti. Toda to veliko, prevažno in domorodno vprašanje se ne dá potlačiti; mora se previdno in modro rešiti. Papež zahteva popolno prostost, vsestransko nezavezanost v spolnvanji svoje apostolske službe. To imenitno pisanje se končuje z besedami: „Ako te nesrečne postave ne odbijete, kaj bode rekel katoliški svet? To le: vlada italijanska, ločec se od vlad in narodov, ločec se pač da od samega svojega italijanskega naroda, pozdravila je mašni jubilej Leona XIII s tem, da mu je poslala v dar okove za duhovstvo.“

Rim. V podobnem pomenu, kakor škofje, so sv. Oče 1. jun. zboru kardinalov (konzistoriju) govorili o novi kaznji poslavi. Omenili so, kako se je vesoljni svet poskušal jim o času jubileja spoštovanje skazovati, pri čimur se je tudi Italija odlikovala; toda o ravno tem času so se pa neprijatelji še huje zagrizli zoper sv. Cerkev ter skovali nove verige, da bi jo v nje zakovali. Dalje izpeljujejo, kako osnova nove postave mérí naravnost zoper katoliško duhovstvo, posredoma pa zoper apostolski Sedež. Ta osnova govori o prestopkih duhovstva, ne pové pa, kateri so ti prestopki. Pretí svečnikom s težkimi kaznimi, ako se dokaže, da so storili kaj proti postavam, svetnim naredbam, proti miru domovine. Ti členki hočejo z žuganjem zatreti svobodo, zahtevati pravice rimskega papeža. Toda kakošno je to pravo, da eni smejo svojevoljno napadati in teptati posvečene pravice (papeževe), a drugi pridejo na vse žive dni v ječo, ako te pravice branijo. Ker pa so cerkvene neprekeršljive, ni dvoma, da se bodo našli na katoliškem svetu pogumni možje, ki bojo branili pravice sv. Cerkve.

Te postave, ki češ, da hočejo braniti državo, pa pletejo sužnjost Cerkvi. Najsvetejša dolžnost Cerkve je, da brez nehanja zapoveduje, kar koli ji je Jezus Kr. zapovedal, in da taisto uči in brani; zato, če je v posvetnih naredbah kar koli, ki se ne zлага s kerščansko vero, tega duhovstvo ne more ne poterčiti in ne molčé prezirati, po izgledu apostelnov: „Sami sodite, če je prav, da bi bolj poslušali vas, kakor pa Boga.“ Kaj bi bilo iz kerščanstva, ako bi se bila Cerkev podvergla vsaki naredbi posvetne oblasti, naj je dobra ali pa slaba. Človeški rod bi nikoli ne bil spoznal evangelija. (Tako nam pripovedujejo bukve marternikov, da so slepi pogani velikrat na stotine in tisuče kristjanov v enem hipu pobili, poklali, podavili, posekali: ali so pa zato kerščanstvo zaterli? Tudi novi pogani s svojimi okovi ga ne bodo.)

Sv. Oče prašajo: kdaj in kje se je italijansko duhovstvo toliko pregrešilo zoper rešenje domovine? in ome-

njajo, da tudi drugod so sovražniki kovali postave zoper Cerkev; toda Cerkev se jim nikdar ni udala, pa ko so se strasti umirile, so se take postave zaverгле. Sv. Oče torej glasno in očitno naznanjajo, da tudi ti zakoni so nasprotni pravu in oblasti sv. Cerkve, nasprotni prostosti svete službe, da so silno žaljivi za dostojanstvo škofov, za vse duhovstvo, in posebno za apostolski Stol, ter da ni dopuščeno tacih postáv delati in poterjati. Sv. Oče ne tožijo, kakor bi se bali novih napadov. Videla je Cerkev družih viharjev, pa vse je Cerkev ne samo premagala, temuč je iz njih tudi še lepša in močnejša izhajala. Božja moč jo v vsem varuje. Oni poznajo škofo in duhovstvo ter so prepričani, ako kdo pride v okoliščine, da bi moral zameriti se ljudém, ali pa imel žaliti kako sveto dolžnost, — da bode vedel, kaj mu je storiti. Sv. Oče milujejo, da se ravno v Italiji Kristusovi Cerkvi tako godí in molijo k Bogu, da bi podelil milost italijanskemu narodu, da vedno ohrani nežaljeno sv. katoliško vero, zedinjeno z ljubeznijo do sv. Stola, ter da ne žali za njo terpeti, če tudi bi še tako hudo bilo.

Bosna. Nadškofijski list „Vrbosna“ je 15. rožnika prišel na svitlo močno ozališan zaradi prihoda prejasnih gostov, cesarjeviča Rudolfa in cesarovičinje Štefanije. Vradno sprejeta sta bila v Sarajevu na kolodvoru od vradnij, visokih duhovskih dostojanstev raznih vér, od mestnih in vojaških načelnikov itd. Dospela sta 13. rožn. zjutraj; ob 8ih v vladno palačo. Po zajutreku sta ogledala novo cerkev gerških nezedinjenecv, šla v novo katoliško cerkev, kjer sta bila pričakana od katol. nadškofa in vsega duhovstva, množice katol. prebivalstva, šolske mladeži; potem sta ogledala muzej, španjsko sinagogo, Begovo džamijo itd.

Popoldne o 1½ so prišli k avdiencam: Rimsko-katoliški nadškof s kapiteljnom, frančiškanskim P. provincijalom, s predstojnicama vstava božje ljubezni in usmiljenih sester. — Potem drugi načelniki raznih verstev; oficirski in konzulski zbor itd. — Cesarovičinja je odrinila iz Sarajeva 17. t. m. skoz Tuzlo, kjer je bila pred odhodom pri sv. maši, in dalje skoz druge mesta. Povsod je bila sprejemana z velikimi slovesnostmi, pozdravljena z narodnimi pesmami, bakljadami itd. Cesarjevič je pred odhodom obiskal še nekaj sosednjih krajev in se je 17. t. m. z Gorazde čez Pračo vrnil v Sarajevo. 18. t. m. so se k poslovu na kolodvoru zbrale načelstva raznih vér, vradnij in vojaštva pa velika množica ljudstva. V sklepnem govoru je naznanil serčno zahvalo za tako slovesni sprejem in povedal, v kratkem utegne tudi Nj Veličanstvo cesar sam mesto obiskati. Z vojvodom Otonom je odrinil ob 6ih zjutraj iz glavnega mesta čez Janjice in Travnik.

Prusko. Pred malo leti se je iz Prusije razlegalo po svetu: „z maga, z maga!“ Zdaj se razlega: „smert, smert!“ Pred malo tedni je umerl stari cesar Viljem; 15. junija se je že spet razglasilo: ob 11ih dopoldne je umerl novi, mladi cesar Friderik! Nastopil pa je vladno poslednjega naj starši sin Viljem II, rojen v Berlinu 27. jan. 1859, — z 29. letom tedaj je postal cesar. — Ravno umerli cesar je svojemu očetu pomagal k velikanskim zmagam, kraljestva in dežele in samo cesarsko krono si pridobiti; pa koliko časa je eden in drugi vžival to posvetno slavo? Gotovo je bolje biti zdrav pastirček pri mirni čedi, kakor pa vladar na cesarskem prestolu v takem stanu, kakor je bil Friderik v malo urah svojega gospostva. Kaj pa toliki kupi merličev, toliko prisvojenih dežel in pridobljenih tujih zakladov itd. itd.!

V Berlinu se snide državni zbor 25. t. m. Znamenito je, kakor celo protestanški listi pišejo o poče-

njanji laške vlade zoper katoliško Cerkev. Protestanški angleški „Saturday Review“ pravi med drugim: „Laški ministerski predsednik, kakor je znati, je sklenil, da bo rimsko vprašanje rešil s silo, kajti več členkov je drakonsko (trinoško) strogih.“ In nekoliko dalje zopet: „Ako bi se nove postave tudi sprejele in zverševale, ali mar meni Crispi, da bo papežu usta zamašil, ako laške škofo in duhovne pripravi k molčanju? Vstava rimske cerkve sama sili vlade, da obravnavajo naravnost z njenim poglavarjem in ne z nižimi. Tako tudi pruski kancler zarad odprave majnikovih postáv ni obravnaval s škofi, ampak s papežem. — Zopet na drugem kraji pravi omenjeni protestanški list: „Nesreča Crispijeva, da povsod le draži, bodi si pri liberalnih, bodi si pri katoličanih.“

Tako pišejo tudi drugi protestanški listi in posebna previdnost Božja je ta, da kolikor bolj je katoliška Cerkev žaljena in zatirana od večine katoliških vlád, toliko bolj se drugoveci sami za njene pravice potegujejo in ko je tolikanj hudo žaljena „od svojih,“ ima pa toliko več tolažbe „od zunanjih.“ In to je sodba „quia sui Eum non receperunt.“

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, prekljnjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolan na ušesi že delj časa, da bi na priprošnje N. lj. G. presv. Serca in lurške M. B. in sv. Antona pomoč dobil. — Dva zelo zgubljeni reveža, ki delata veliko pohujšanje, za razsvitljenje, spoznanje in spreobrnjenje.

Zahvale.

V neki važni zadevi sem zaupno klicala k presv. Devici Mariji Pomočnici, ter obljubila javno zahvalo, ako se na njeno priprošnje reč zame vgodno reši. Kakor nikogar, tudi mene nebes Kraljica ni prešlišala, in pomogla je, da se mi je izpolnila serčna želja. Zato čast in slava Mariji Pomočnici!

Usmiljena sestra.

Bil sem skoraj dve leti bolan, poldrugo leto posebno hudo; jemal sem od več zdravnikov zdravila, pa je bilo vse zastonj. Slednjič me učen zdravnik pregleda in mi je rekel, da imam serčno hibo, da ne bom nikoli smel težkega dela opravljati. V tej stiski, ker sem edina podpora svojim že priletnim staršem, se zatečem in priporočim v molitev Marije N. lj. Gospé z obljubo, če ozdravim, na božjo pot iti, in v „Danici“ naznaniti. Zdaj pa že lahko težka dela opravljam. Bodi priserčna zahvala Mariji preč. Devici in sv. Jožefu!

Z Dolenjskega.

J. S.

Z Novega mesta. Preserčno prosim, blagovolite natisniti v „Danici,“ v veči čast Božjo, v čast najsvetejšega Serca Jezusovega, v čast žalostne Matere Božje, sv. Jožefa, sv. Antona Padovanskega, sv. Frančiška Seraf., in sv. Nikolaja.

Velik dar božji so zdrave oči; tega pa ne spozna tisti, ki jih ima zdrave, kakor tudi jest nisem spoznala, da sem bila že 28 let stara, in zdaj na enkrat mi začnejo slabeti, to je, pred tremi leti, tako, da če sem

hotla brati ali pisati, ali šivati, se mi je kar zmigljalo, solze so mi prišle v oči, in zavoljo tega sem móгла branje in pisanje popolnoma opustiti, ker tega nisem več mogla, in to mi je bilo prav težko; zakaj branje je bilo moje veliko veselje. Šivati sem zamogla še nekoliko, pa le takrat, kadar je bilo prav jasno ali svitlo. V tej stiski sem se upno zatekla k najsvetejšemu Sercu Jezusovemu, k žalostni Materi Božji, in sv. Antonu Pad.; sklenila sem opravljati devetdnevno, in v ta namen, če mi bo mogoče, biti vsaki dan pri eni sveti maši in še nekoliko očenašev in češčenamarij in družih molitev moliti. Tako sem opravljala eno devetdnevno za drugo več kot pol leta; pa nisem bila uslišana. Ali ni bila božja volja, ali pa moja slaba molitev ni dopadla Bogu. In zato sem razun sv. maše vse opustila, in še sv. maše nisem več vsaki dan darovala v ta namen. Ali to ni pri tem ostalo; zdaj me začnejo oči boleti — posebno eno — tako zlo, da sem se bala, da ne bi popolnoma oslepela. Zdaj tedaj sem ponovila svoje molitve, in sem se z vsem zaupanjem zatekla k zakladu vsih milosti, k najsvetejšemu Sercu Jezusovemu, k žalostni Materi Božji, sv. Jožefu, sv. Antonu Padov., sv. Frančišku Seraf. in sv. Nikolaju; prosila sem goreče in enkrat naprosila sem več družih oséb, naj tudi one z menoj prosijo; obljubila sem, da če bom uslišana, naznanim v „Cvetje“ ali v „Danico,“ ali v obedvoje. To sem opravljala spet več mescev, — eno devetdnevno za drugo, in pa s takim zaupanjem, da ne bom popred nehala prositi, da bom uslišana. — se vé, da s pristavkom, če je to Bogu v čast in pa moji duši v zveličanje in v blagor bližnjemu. S tem trdnim zaupanjem sem prosila in tudi zdravil sem se posluževala; in vselej kadar sem si zdravila vzela, sem zdihovala: O premilo Serce Jezusovo, usmili se me! o, Marija in sv. Jožef, sv. Anton, prosite zame! In res se je Bogu dopadlo, dati mi, kar sem ga prosila, da zdaj že 7 mescev skoraj vsaki dan (ker sem v takih okoliščinah) berem ali pišem po več ur na dan, včasi celi dopoldan, pa delam to brez vse težave. Popolnoma dobre niso še oči, kot so bile popred; pa sem prav močno zadovoljna, če pri tem ostane; upam pa, če je volja Božja, da mi bo ljubi Jezus že dal še več.

Vsim pa, kateri ste v nadlogah dušnih ali telesnih, kličem: Pojdite, tecite k presvetemu Sercu Jezusovemu s stanovitim zaupanjem, priporočujte se žalostni Materi Božji, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad., sv. Frančišku Seraf. in sv. Nikolaju.

Prosim lepo, kdor bo bral to, naj vsaj eukrat zdihne: Ljubljeno bodi povsod presveto Serce Jezusovo! — Češčeno in hvaljeno naj vedno bo presveto Serce Jezusovo! Češčeni bodite: žalostna Mati božja, sv. Jožef, sv. Anton Pad., sv. Frančišk Seraf., in sv. Nikolaj. — S tem bodi spočujena moja obljuba.

V dan sv. Antona Pad.

M. J.—r., l. r.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Deželni zbor kranjski se prične 20. t. m.

Kmetijska družba bo jeseni napravila raz-tavo sadja v poslavljenje 40letnega cesarjevega vladanja. — V odbor kmetijske družbe je v občnem zboru 14. t. m. izvoljen č. g. škofov kaplau Jož. Šišza.

Umerl je 14. t. m. gimnaz. prof. dr. Karol Ahn. Hvalijo ga, da je bil miren ter usmiljen do mladine. Tudi njegova gospá soproga veliko dobrega storí

dijakom, ker brezplačno dela v ljudski kuhinji. Imel je 16. t. m. prav lep pokop, 17. potem ob 10ih pa je imela gimn. mladina s profesorji v stoljni cerkvi zanj sveto mašo. To je hvale vredno. Bog daj človekoljubnemu pokojniku večni mir.

Bodite pripravljeni! Une dni je strela ubila Matija Mazeljna v Zlatem polji, ko je z voli s polja domu peljal.

Za gomilo ranjega č. g. Andreja Adamiča, ki je po dolgem bolehanju v Zatičini 17. marcija t. l. v Gospodu zaspal, doveršil je te dni tukajšnji kamnosek g. V. Čamernik dokaj ličen nagroben spomenik. Vanj je vdela na porcelan posneta ranjega fotografija. Spomenik se bo postavil v kratkem na zatiško pokopališče, kjer si ga umerlega znanci in prijatelji pri priliki lahko ogledajo in se toliko bolj živo spominjajo v molitvi preblagega g. Andreja.

Iz Št. Marjete na Dolenjskem. Gledé bratovščine sv. Jožefa se sporoča na nektera vprašanja iz raznih pokrajin, da se v to lepo bratovščino vpisuje vedno tudi po smerti pokoj. preč. g. župnika Volčiča. Kedor želi podobice ali paščekov sv. Jožefa, naj se oberne le do farnega vrata v Šmarjeti.

Umerla sta čč. gg.: Mart. Vodir, župnik v Goricah (17. t. m.), in Jan. Lunder, ekspoz. v Ternji. R. I. P.

V Belgiji katoličani precej krepko zmagujejo zoper lažiliberalce.

Mladolaško. O dveh krajih pišejo, kako so laški framasoni preostudno motili procesijo presv. Rešnjega Telesa. Koliko tedaj veljajo mladolaške zagotavljanja za varnost sv. vere?

Iz Padove. (Sv. Anten pomaga.) „K a t. D a l m a c i j a“ po italijanskem listu „Lega Lombarda,“ donaša ta le zanimivi dopis iz Padove:

Na večer pred 22. majem se pripelje v Padovo iz Alana poleg Feltre trinajstletna deklica s svojo materjo. Deklica — Marija Codemo ležala je vsa sključena na vozu; glavo je imela med rameni, noge sključene, da so se ji kolena brade dotikala, roke pa na persih; bila je kot klopčič.

Pred 18 mesci je bila od strahu tako ohromela. V gostilni Croce Bianche se ustavite obe ženski. V Padovo ste prišli — v zaupanju se zateči k sv. Antonu. Vse ste že poskušali, svoje malo premoženje že potrosili; a Mariji ni bilo vendar nič boljše. V gostilni so se norčevali iz njiju, češ, „Svetnik“ več ne dela čudežev. Molčali ste nato in molili. Zvečer pozovete zdravnika Borlini-a, ki pregledavši bolnico pravi, da je ozdravljenje nemogoče. — Za rana nese mati svojo hčer na postelji v baziliko čudodelca sv. Antona in jo postavi zraven njegovega oltarja. Dopisnik je bil sam pričujoč poleg neštivilne množice. Bolnica je prejela med mašo sv. obhajilo. Po maši jo postavijo pod svetnikovo rakev, kamor so nekđaj postavljali obsedence. Med mašama je ondukaj ostala; konec druge se začuje krepak vsklik. Marija stopi ven cela in zdrava sramujoč se svoje kratke in neprimerne obleke. Sv. Anton je ni osramotil. Zdrava se je vernila drugi dan proti domu. —

Poterdilo. Iz Ljubljane po pn. kan. L. Jeran-u sem prejel za razširjanje sv. vere 167 gld. Bog plačaj pn. pošiljatelju in darovalcem!

Solnograd 11/6. 1888.

P. Edmund Hager.

„Fleischmaler.“ Nekak mesén slikar je napravil razstavo nesramožljivih figur. Imenitna gospá pride med

drugimi s svojo 5letno hčerko občudovat fotografije. Nedolžna deklica se vsa zarudeči v obraz in na glas zakliče: „Mama, sej te podobe so vse nage!“ Vsih očí se obernejo na deklico; pač vsak je očutil grajo iz ust nedolžnega otroka, posebno pa mati, ki je hčerko naglo za roko prijela in z njo skoz vrata smuknila s prostora „mesene razstave.“ — Nahajajo se pa taki „fleischmalerji“ ne le s šopkom in barvami, ampak tudi s peresom in črnilom, ki se ne ustrašijo enacih spotikljivih predmetov pisati in v knjigah za denar pošiljati med svét. „Gorjé svetu zarad pohujšanja!“

Molčite rožice.

Molčite divne rožice, molčite; —
Ne žvergolite ptice neprestano; —
Ne kličite zvezdice mi nad mano:
Umejem vse, umejem, kar velite.

Vé polja, logi, gore ponosite,
Nešteta bitja, stvarstvo še neznano,
Valovi, reke, morje neugnano —
Glasno k ljubezni večni me budite!

Vse pravite, naj ljubim Ga ognjeno,
Darujem serce Mu ljubezni žgeče —
Velevate zdaj silno, zdaj mileno! —

Saj vender serce moje plameneče
Ljubezni druge ne pozná, — le eno,
Ki vabi v morje me neskončne sreče! —

S. M. Bonavent.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Šmihela pri Žužemberku 12 gld. — Iz Kostanjevice 21 gld. — Iz Ihana 16 gld. 60 kr. — S Toplic 20 gld. 40 kr. — Iz Sostrega 28 gld. — Iz Zagorja za Savo 20 gld. 80 kr. — Iz Škofje Loke od čč. gg. Uršulink 20 gld. — Z Dobovca 4 gld. 63 kr. — Iz Cirknice 31 gld. — Od Stare Cerkve pri Kočevji 14 gld. 40 kr. — Lenka Velkaverh 1 gld. — Iz Suhora na Dolenjskem 16 gld. — Z Gorji udje 5 gld. — Št. Vid pri Vipavi — udje 14 gld. 50 kr. — Zapoge 6 gld. — Vavtavas 7 gld. 45 kr. — Z Doline 10 gld.

Za dijaško mizo: Preč. g. župnik Jan. Potočnik 5 gld. — Čast. g. župnik Jan. Demšar 1 gld. 50 kr. — Čast. gosp. župnik M. Narobe 5 gld. — Prečast. gosp. župnik Kar. Fedeschi 5 gld. — Čast. gosp. kaplan A. Kalan 2 gld. — Brez imena 1 gld. — Čast. gosp. župnik Ant. Hočever pri sv. Joštu 1 vel. terdnjak za naj boljšega dijaka naše mize.

Za pogorelce na Vinici: Za pogor. cerkev sv. Jožefa B. G. 1 gld.

Za pogorelce v Ratečah: Brez imena 1 gld.

Za Don-Boskov misijon: J. Kotnik 2 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. H—r.: O obiskanju na D. in v R. je „Danica“ že imela pred nekaj časom.